Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

19. september 2019*

Eelotsusetaotlus – ELTL artikkel 49 – Asutamisvabadus – Tegutsemine füüsilisest isikust ettevõtjana – Liikmesriigi kodanik, kes on lõpetanud tegutsemise füüsilisest isikust ettevõtjana raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsete kehalise koormuse piirangute tõttu – Füüsilisest isikust ettevõtja staatuse säilitamine

Kohtuasjas C-544/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Upper Tribunali (Administrative Appeals Chamber) (kõrgem kohus (halduskolleegium), Ühendkuningriik) 7. augusti 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 20. augustil 2018, menetluses

Her Majesty's Revenue and Customs

versus

Henrika Dakneviciute,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin ja N. Piçarra,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikku menetlust ja 5. juuni 2019. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– H. Dakneviciute, esindajad: *advocate* T. Holdcroft, *barrister* D. Rutledge ja *barrister* A. Berry,

– Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: S. Brandon ja C. Brodie, keda abistas *barrister* G. Ward,

– Euroopa Komisjon, esindajad: E. Montaguti, L. Armati ja J. Tomkin,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELTL artikli 49 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud vaidluses Her Majesty's Revenue and Customsi (maksu- ja tolliamet, Ühendkuningriik) ja Henrika Dakneviciute vahel maksu- ja tolliameti keeldumise üle määrata talle iganädalast ülalpeetava lapse toetust.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2004/38/EÜ

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT 2004, L 158, lk 77; ELT eriväljaanne 05/05, lk 46), artikli 1 punktis a on sätestatud:

„Käesoleva direktiiviga sätestatakse:

a) tingimused, mis reguleerivad liikmesriikide territooriumil vaba liikumise ja elamise õiguse kasutamist liidu kodanike ja nende pereliikmete poolt".

4 Direktiivi artikli 7 „Üle kolmekuuline elamisõigus" lõigetes 1 ja 3 on ette nähtud:

„1. Kõikidel liidu kodanikel on õigus elada teise liikmesriigi territooriumil kauem kui kolm kuud, kui:

a) nad tegutsevad vastuvõtvas liikmesriigis töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjatena […]

[…]

3. Lõike 1 punkti a kohaldamisel säilitab liidu kodanik, kes ei ole enam töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja, töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja staatuse, kui ta:

a) ei saa haiguse või õnnetuse tagajärjel ajutiselt töötada;

b) on võetud nõuetekohaselt arvele töötuna endast sõltumatutel põhjustel pärast seda, kui ta on töötanud üle ühe aasta, ja on registreeritud asjaomases tööhõiveametis tööotsijaks;

c) on võetud nõuetekohaselt arvele töötuna endast sõltumatutel põhjustel pärast seda, kui ta on lõpetanud alla aastase tähtajalise töölepingu või jäänud töötuks endast sõltumatutel põhjustel esimese kaheteistkümne kuu jooksul, ja on tööotsijana registreeritud asjaomases tööhõiveametis. Sellisel juhul säilitatakse töötaja staatus vähemalt kuueks kuuks;

[…]".

5 Direktiivi artikli 16 lõigetes 1 ja 3 on ette nähtud:

„1. Liidu kodanikud, kes on elanud vastuvõtvas liikmesriigis seaduslikult ja pidevalt viis järjestikust aastat, saavad seal alalise elamisõiguse. […]

[…]

3. Elamisperioodi pidevust ei mõjuta ajutine eemalviibimine, mis ei ületa kuut kuud aastas, või pikemaajaline eemalviibimine seoses kohustusliku ajateenistusega või üks eemalviibimine maksimaalselt kaheteistkümne järjestikuse kuu jooksul olulistel põhjustel, näiteks rasedus ja sünnitus, raske haigus, õpingud või tööalane koolitus või lähetus mõnda teise liikmesriiki või kolmandasse riiki."

Direktiiv 2010/41/EL

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta direktiivi 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT 2010, L 180, lk 1), põhjenduses 18 on märgitud:

„Rasedate füüsilisest isikust ettevõtjate […] majandusliku ja füüsilise haavatavuse tõttu on vaja anda neile õigus rasedus- ja sünnitushüvitistele […]".

7 Direktiivi artikli 8 lõikes 1 on ette nähtud:

„Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele […] makstakse vastavalt siseriiklikule õigusele piisavat rahalist rasedus- ja sünnitushüvitist, mis võimaldab vähemalt 14-nädalast kutsetegevuse katkestamist raseduse ja sünnituse tõttu."

Ühendkuningriigi õigus

2006. aasta määrus sisserände kohta (Euroopa Majanduspiirkond)

8 2006. aasta määruse sisserände kohta (Euroopa Majanduspiirkond) (Immigration (European Economic Area) Regulations 2006) põhikohtuasja asjaoludele kohaldatava redaktsiooni artikli 14 lõikes 1 oli igale õigustatud isikule antud rohkem kui kolme kuu pikkune elamisõigus Ühendkuningriigis.

9 Selle määruse artikli 6 lõike 1 punktide b ja c kohaselt kuulusid mõiste „õigustatud isik" alla töötaja ja füüsilisest isikust ettevõtja.

10 Määruse artikli 6 lõikes 2 oli ette nähtud, et töötaja staatus säilib juhul, kui selline isik ei saa haiguse või õnnetuse tagajärjel ajutiselt töötada või kui ta on (teatud tingimustel) endast sõltumatutel põhjustel töötu või kui ta on töötamise vabatahtlikult lõpetanud ja alustanud varasema tööga seotud erialast koolitust.

11 Füüsilisest isikust ettevõtja staatuse kohta on määruse artikli 6 lõikes 3 ette nähtud, et tema staatus säilib juhul, kui selline isik ei saa haiguse või õnnetuse tagajärjel ajutiselt töötada.

1992. aasta seadus sotsiaalkindlustusmaksude ja -hüvitiste kohta

12 1992. aasta seaduse sotsiaalkindlustusmaksude ja -hüvitiste kohta (Social Security Contributions and Benefits Act 1992) artikli 146 lõigetes 2 ja 3 on sätestatud:

„(2) Isikul on õigus saada iganädalast ülalpeetava lapse toetust ainult siis, kui ta on asjaomasel nädalal Suurbritannias.

(3) Võidakse määratleda asjaolud, mille esinemisel tuleb isikut [lõike 2] kohaldamisel käsitada Suurbritannias olevana või seal mitteolevana."

Ülalpeetava lapse toetust käsitlev 2006. aasta (üldkohaldatav) määrus

13 Ülalpeetava lapse toetust käsitleva 2006. aasta (üldkohaldatava) määruse (Child Benefit (General) Regulations 2006) artikli 23 lõikes 4 on sätestatud:

„Isikut käsitatakse 1992. aasta seaduse [sotsiaalkindlustusmaksude ja -hüvitiste kohta] artikli 146 lõike 2 kohaldamisel Suurbritannias mitteolevana juhul, kui ta taotleb ülalpeetava lapse toetust alates 1. maist 2004 ning

a) tal ei ole Ühendkuningriigis elamise õigust; […]".

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 H. Dakneviciute on Leedu kodanik, kes töötas Ühendkuningriigis öösiti alates 2011. aastast. Pärast seda, kui ta oli teada saanud, et ta on 2013. aasta detsembris jäänud rasedaks, otsustas ta alates 25. detsembrist 2013 hakata tegutsema füüsilisest isikust ettevõtjast iluteenindajana.

15 11. maist 2014 hakkas ta saama rasedus- ja sünnitushüvitist. Tema laps sündis 8. augustil 2014.

16 Alates 22. juulist 2014 kuni 2014. aasta oktoobri lõpuni H. Dakneviciute ei teinud tööd ega tegutsenud füüsilisest isikust ettevõtjana; pärast seda tegutses ta füüsilisest isikust ettevõtjana vähesel määral edasi iluteenindajana, kuid lõpetas selle, sest tema sissetulek sellest ei olnud piisav. Niisiis esitas ta 10. veebruaril 2015 taotluse tööotsija toetuse saamiseks ja asus töötajana tööle 2015. aasta aprillis.

17 Vahepeal, 27. augustil 2014 esitas H. Dakneviciute taotluse iganädalase ülalpeetava lapse toetuse saamiseks. See taotlus jäeti 1. veebruari 2015. aasta otsusega rahuldamata põhjusel, et kohaldatavate liikmesriigi õigusaktide järgi puudub tal piisav elamisõigus, et kõnealuse sotsiaaltoetuse saamiseks vajalikud tingimused oleks täidetud.

18 First-tier Tribunal (esimese astme kohus, Ühendkuningriik) tühistas 29. septembril 2015 selle otsuse. Maksu- ja tolliamet esitas lapsetoetusi haldava asutusena apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Upper Tribunalile (Administrative Appeals Chamber) (kõrgem kohus (halduskolleegium), Ühendkuningriik).

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tühistas 12. jaanuari 2017. aasta vaheotsusega First-tier Tribunali (esimese astme kohus) otsuse, sest sellega oli rikutud õigusnormi. Ta leidis, et alates 22. juulist 2014 kuni 9. veebruarini 2015 oli H. Dakneviciute majandustegevus väheoluline, nii et ta ei tegutsenud sel ajal ettevõtluses. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei ole vaidluse all esiteks see, et H. Dakneviciute oli sunnitud igasuguse tegevuse lõpetama raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsete kehalise koormuse piirangute tõttu, ja et teiseks naasis ta majandusliku aktiivsuse juurde esmalt tööotsimise ja siis töötamise kaudu mõistliku ajavahemiku järel pärast oma lapse sündi.

20 Pärast seda, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus oli osutanud 19. juuni 2014. aasta kohtuotsusele Saint Prix (C-507/12, EU:C:2014:2007), milles Euroopa Kohus asus seisukohale, et naisel, kes loobub töötamast või tööd otsimast raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsete kehalise koormuse piirangute tõttu, säilib töötaja staatus ELTL artikli 45 tähenduses, eeldusel, et ta pärast oma lapse sündi mõistliku ajavahemiku järel naaseb oma tööle või leiab muu töö, tekkis eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, kas seda lahendust saab üle kanda ka isikutele, kes on kasutanud asutamisvabadust ELTL artikli 49 alusel.

21 Sellega seoses märgib see kohus, et 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsuse Gusa (C-442/16, EU:C:2017:1004) kuulutamise järel esitasid põhikohtuasja pooled talle täiendavad seisukohad, milles nad jõudsid selles otsuses tehtud lahendi kohaldamise suhtes vastupidiste tulemusteni. Maksu- ja tolliameti sõnul ei ole see lahend põhikohtuasjas kõne all olevale olukorrale ülekantav, mh seetõttu, et füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev isik ei ole kohustatud tööd tegema isiklikult ning tal on võimalus jätkata oma tegevust muul moel, k.a leppides kokku, et teda asendab teine isik. H. Dakneviciute hinnangul toetavad 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsuse Gusa (C-442/16, EU:C:2017:1004) punktides 36 ja 40–44 esitatud kaalutlused seevastu seisukohta, et 19. juuni 2014. aasta kohtuotsuses Saint Prix (C-507/12, EU:C:2014:2007) liidu õigusele antud tõlgendus on üle kantav füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevatele isikutele.

22 Neil asjaoludel otsustas Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (kõrgem kohus (halduskolleegium), Ühendkuningriik) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas olukorras, kus ühe liikmesriigi kodanikust liidu kodanik:

1) viibib [teise liikmesriigi territooriumil] (vastuvõttev liikmesriik),

2) on vastuvõtvas liikmesriigis olnud aktiivne füüsilisest isikust ettevõtjana ELTL artikli 49 tähenduses,

3) on alates 2014. aasta maist (ajast, mil ta leidis, et tal on raseduse tõttu vähenenud töövõime) saanud rasedus- ja sünnitushüvitist,

4) on isik, kelle puhul on tuvastatud, et ta ei ole alates 2014. aasta juulist osalenud tegelikus ja tulemuslikus tegevuses füüsilisest isikust ettevõtjana,

5) sünnitas 2014. aasta augustis ja

6) ei naasnud tegeliku ja tulemusliku tegevuse juurde füüsilisest isikust ettevõtjana ajavahemikul, mis järgnes sünnitusele ja eelnes tööotsija hüvitise taotluse esitamisele 2015. aasta veebruaris,

tuleb ELTL artiklit 49 tõlgendada nii, et sel isikul, kes ei osale enam majandustegevuses füüsilisest isikust ettevõtjana olukorras, kus esinevad raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsed kehalise koormuse piirangud, säilib füüsilisest isikust ettevõtja staatus nimetatud artikli tähenduses, eeldusel et ta naaseb pärast oma lapse sündi mõistliku ajavahemiku järel oma majandustegevuse juurde või leiab muu töö?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimusega sisuliselt teada, kas ELTL artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et naisel, kes lõpetab tegutsemise füüsilisest isikust ettevõtjana seetõttu, et tal esinevad raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsed kehalise koormuse piirangud, säilib füüsilisest isikust ettevõtja staatus eeldusel, et ta naaseb pärast oma lapse sündi mõistliku ajavahemiku järel oma majandustegevuse juurde või leiab endale muu tegevuse ettevõtjana või muu töö.

24 Kõigepealt tuleb märkida, et tuvastamaks, kas käesoleval juhul on H. Dakneviciutel õigus saada iganädalast ülalpeetava lapse toetust, mis on ette nähtud ülalpeetava lapse toetust käsitlevas 2006. aasta (üldkohaldatavas) määruses, peab eelotsusetaotluse esitanud kohus teadma, kas ajavahemikul 22. juulist 2014 kuni 9. veebruarini 2015 – mil eelotsusetaotluse esitanud kohtu tuvastatud asjaolude kohaselt oli H. Dakneviciute töötamise lõpetanud ja seejärel alustanud majandustegevusega ebaolulisel määral raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsete kehalise koormuse piirangute tõttu – oli tal liidu õiguse kohaselt elamisõigus Ühendkuningriigis.

25 Siinkohal tuleb märkida, et direktiiv 2004/38 kujutab endast ühtset õigusakti, milles kodifitseeritakse ja vaadatakse üle varasemad liidu õigusaktid, et hõlbustada liidu kodanikele antud individuaalse põhiõiguse vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil kasutamist (vt selle kohta 19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Direktiivi 2004/38 artikli 1 punktist a ilmneb, et direktiiviga soovitakse täpsustada selle õiguse kasutamise tingimusi, mille hulka kuulub kauem kui kolm kuud riigis elamise puhul ka selle direktiivi artikli 7 lõike 1 punktis a sätestatud tingimus. Kõnealuse tingimuse kohaselt peavad liidu kodanikud olema vastuvõtvas liikmesriigis töötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad (19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punkt 26).

27 Euroopa Kohus on aga sedastanud, et direktiivi 2004/38 artikli 7 lõikega 3 – milles on täpsustatud juhud, mil liidu kodanikul, kes ei ole enam töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja, säilib siiski töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja staatus ja sellega seotud elamisõigus – ei ole hõlmatud sellise naise olukord, kes raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgse olukorra tõttu ajutiselt loobub töötamast (vt selle kohta 19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punkt 30).

28 Euroopa Kohus on sellest hoolimata asunud seisukohale, et direktiivi 2004/38 artikli 7 lõikes 3 ei ole ammendavalt nimetatud asjaolud, mille esinemisel säilib liidu kodanikul, kes ei ole enam vastuvõtvas liikmesriigis töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja, siiski töötaja staatus selle artikli lõike 1 punkti a kohaldamisel ja seega sellest tulenev elamisõigus (11. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Tarola, C-483/17, EU:C:2019:309, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Eelkõige on Euroopa Kohus leidnud, et asjaolu, et raseduse lõpuperioodi ja vahetult sünnitusjärgsed kehalise koormuse piirangud sunnivad naist töötamisest loobuma tema taastumiseks vajalikul ajavahemikul, ei saa põhimõtteliselt takistada seda isikut käsitlemast töötajana ELTL artikli 45 tähenduses. Nimelt ei tähenda asjaolu, et selline isik ei osale mõned kuud vahetult vastuvõtva riigi tööturul, et see isik oleks loobunud sel ajal tööturul tegutsemast, eeldusel et ta pärast sünnitust mõistliku ajavahemiku järel naaseb oma tööle või leiab muu töö (19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punktid 40 ja 41).

30 Käesoleval juhul soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas eelmises punktis sisalduvat tõlgendust, mis anti ELTL artikliga 45 hõlmatud olukorras, võib üle kanda sellele, kui isik tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana ELTL artikli 49 alusel.

31 Siinkohal väärib meeldetuletamist, et Euroopa Kohus on asunud seisukohale, et ELTL artiklid 45 ja 49 tagavad samasuguse õigusliku kaitse, mistõttu majandustegevuse teostamise vormi kvalifitseerimine seda järelikult ei mõjuta (vt selle kohta 5. veebruari 1991. aasta kohtuotsus Roux, C-363/89, EU:C:1991:41, punkt 23).

32 Nimelt on Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt isikute vaba liikumist käsitlevate EL toimimise lepingu sätete eesmärk hõlbustada liidu kodanikel mis tahes kutsealal tegutsemist liidu territooriumil ning nende sätetega on vastuolus meetmed, mis võivad asetada ebasoodsasse olukorda need kodanikud, kes soovivad tegutseda mõne muu liikmesriigi territooriumil kui nende päritoluriik (20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Simma Federspiel, C-419/16, EU:C:2017:997, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

33 Liidu kodaniku vaba liikumise õiguse kasutamine on aga pärsitud juhul, kui ta on rase vastuvõtvas riigis ja loobub selle asjaolu tõttu töötamast – isegi kui see kestab lühikest aega –, ning sellega võib ta selles liikmesriigis kaotada töötaja staatuse (vt analoogia alusel 19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punkt 44).

34 Sellest tuleneb, et käesoleva kohtuotsuse punktis 29 kirjeldatud olukorras oleval naisel võib samasugustel tingimustel säilida staatus füüsilisest isikust ettevõtjana ELTL artikli 49 tähenduses.

35 Pealegi on Euroopa Kohus tõdenud, et isikud, kes tegutsevad töötajatena ja need, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana, on sarnases kaitsetus seisundis, juhul kui nad on sunnitud oma tegevuse lõpetama, ja seega ei ole põhjendatud nende vastuvõtvas liikmesriigis elamise õiguse säilitamisega seoses nende erinev kohtlemine (vt selle kohta 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Gusa, C-442/16, EU:C:2017:1004, punktid 42 ja 43).

36 Lapseootele jäänud naised on aga sarnases kaitsetus seisundis olenemata sellest, kas nad on töötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad.

37 Sellega seoses on liidu seadusandja tunnistanud otsesõnu direktiivi 2010/41 põhjenduses 18, et füüsilisest isikust ettevõtjad on raseduse ajal majanduslikult ja füüsiliselt haavatavad. Seetõttu kohustab direktiivi artikli 8 lõige 1 võtma liikmesriike vajalikke meetmeid tagamaks, et naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatel oleks õigus saada piisavat rahalist rasedus- ja sünnitushüvitist, mis võimaldaks neil kutsetegevuse katkestamist raseduse ja sünnituse tõttu, ning seda sarnastel tingimustel, nagu on ette nähtud töötajatele.

38 Teistsugust järeldust ei too kaasa ka argument, mille maksu- ja tolliamet esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule ning mida Ühendkuningriigi valitsus kordas Euroopa Kohtus toimunud kohtuistungil: nimelt, et naine, kes ei saa isiklikult tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsete kehalise koormuse piirangute tõttu, võib ajutiselt lasta end muul isikul asendada. Ei saa eeldada, et asendamine on alati võimalik, eelkõige juhul, kui kõne all oleva tegevuse eelduseks on kliendiga isiklik suhe või usaldussuhe.

39 Sellest järeldub, et naist, kes on lõpetanud tegutsemise füüsilisest isikust ettevõtjana raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsete kehalise koormuse piirangute tõttu, ei saa vastuvõtvas liikmesriigis elamise õiguse puhul kohelda erinevalt võrreldes sarnases olukorras oleva töötajaga.

40 Eeltoodud kaalutlusi toetavad pealegi ka direktiivi 2004/38 artikli 16 lõike 3 sätted. Juhul kui eemalviibimine niisugusel olulisel põhjusel nagu rasedus või sünnitus ei mõjuta selle kaitse alusel vastuvõtvas liikmesriigis nimetatud õiguse saamiseks nõutava viis järjestikust aastat elamise perioodi pidevust, ei või raseduse lõpuperioodi ja vahetult sünnitusjärgsed kehalise koormuse piirangud, mis sunnivad naist ajutiselt töötamisest loobuma, *a fortiori* kaasa tuua seda, et ta kaotab füüsilisest isikust ettevõtja staatuse (vt analoogia alusel 19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, punktid 45 ja 46).

41 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et ELTL artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et naisel, kes lõpetab tegutsemise füüsilisest isikust ettevõtjana seetõttu, et tal esinevad raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsed kehalise koormuse piirangud, säilib füüsilisest isikust ettevõtja staatus eeldusel, et ta naaseb pärast oma lapse sündi mõistliku ajavahemiku järel oma majandustegevuse juurde või leiab endale muu tegevuse ettevõtjana või muu töö.

Kohtukulud

42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

ELTL artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et naisel, kes lõpetab tegutsemise füüsilisest isikust ettevõtjana seetõttu, et tal esinevad raseduse lõpuperioodi ja sünnitusjärgsed kehalise koormuse piirangud, säilib füüsilisest isikust ettevõtja staatus eeldusel, et ta naaseb pärast oma lapse sündi mõistliku ajavahemiku järel oma majandustegevuse juurde või leiab endale muu tegevuse ettevõtjana või muu töö.

Allkirjad